

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών
με τίτλο**

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ»

με δύο κατευθύνσεις

- 1. Κλινική Κοινωνική Εργασία με Παιδιά, Εφήβους και Οικογένεια**
- 2. Κοινοτική Κοινωνική Εργασία**

Άρθρο 1. Νομοθετικό πλαίσιο. Γενικές διατάξεις.

1.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, οργανώνει πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Κοινωνική Εργασία» με δύο κατευθύνσεις «Κλινική Κοινωνική Εργασία με Παιδιά, Εφήβους και Οικογένεια» και «Κοινοτική Κοινωνική Εργασία». Το πρόγραμμα οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη «Κοινωνική Εργασία».

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) αποσκοπεί στην προώθηση της επιστημονικής γνώσης και έρευνας, παρέχοντας υψηλού επιπέδου εξειδικευμένη γνώση στους φοιτητές του, με γνώμονα την ικανοποίηση των ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

Ο παρών Εσωτερικός Κανονισμός του Π.Μ.Σ. εξειδικεύει το θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές σύμφωνα με το Ν. 3685/2008.

1.2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του προγράμματος Μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Κοινωνική Εργασία» είναι η προώθηση της επιστημονικής γνώσης και έρευνας εξασφαλίζοντας υψηλού επιπέδου σπουδές και τεχνογνωσία στους φοιτητές του, ώστε να αποκτήσουν ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, σε δύο ιδιαίτερες σημαντικές οντότητες της σύγχρονης επιστήμης της Κοινωνικής Εργασίας στην «Κλινική Κοινωνική Εργασία με Παιδιά Εφήβους και Οικογένειες» και στην «Κοινοτική Κοινωνική Εργασία».

Οι βασικοί σκοποί του Π.Μ.Σ. είναι:

- i. Η παροχή γνώσης στις σύγχρονες εξελίξεις στην «Κλινική Κοινωνική Εργασία με Παιδιά Εφήβους και Οικογένειες» και στην «Κοινοτική Κοινωνική Εργασία».
- ii. Η ανάπτυξη της έρευνας σε αυτούς τους τομείς.

- iii. Η δημιουργία επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα στην «*Κλινική Κοινωνική Εργασία με Παιδιά Εφήβους και Οικογένειες*» και στην «*Κοινοτική Κοινωνική Εργασία*».
- iv. Η συμβολή στην αναβάθμιση του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, κοινωνικής προστασίας, υγείας, ψυχικής υγείας, εκπαίδευσης, κ.α.

Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. θα μπορούν:

- Να στελεχώσουν δομές Κοινωνικής Εργασίας στον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα.
- Να συντονίζουν ομάδες και υπηρεσίες του ευρύτερου έργου του τομέα της Κοινωνικής Εργασίας, όπως και σε κάθε επίπεδο διοικητικής ευθύνης.

Άρθρο 2. Διοικητική Οργάνωση

Όργανα του Π.Μ.Σ. όπως προβλέπεται από το Ν. 3685/2008 Αρ. 2., είναι:

- Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος
- Η Συντονιστική Επιτροπή
- Ο Διευθυντής

A) Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.).

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη ΕΠ της Γ.Σ. και δύο (2) εκπροσώπους, μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος. Οι αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. περιγράφονται στο άρθρο 2 παρ. β του Ν. 3685/2008.

B) Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από τρία μέλη Ε.Π. του Τμήματος τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την

παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και προτείνει τον επιβλέποντα για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, καθώς και την τριμελή εξεταστική επιτροπή της διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Γ) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. συγκαλεί την Σ.Ε. και προεδρεύει στις συνεδριάσεις αυτής, ενώ εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ασκεί τα καθήκοντα που ορίζει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος και ο παρών εσωτερικός κανονισμός.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εκλέγεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Για την άσκηση των καθηκόντων του είναι δυνατή η μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις, η οποία καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου ΤΕΙ. Στη θέση του Διευθυντή έχουν δικαίωμα εκλογής μέλη ΕΠ του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, από τις βαθμίδες του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή.

Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του Διευθυντή του Π.Μ.Σ ή μέλους της Συντονιστικής Επιτροπής, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρώνεται ή γίνεται αντικατάσταση από άλλο αντίστοιχο μέλος ΕΠ μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Άρθρο 3.Α. Εισακτέοι και κριτήρια επιλογής φοιτητών

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής (ΤΕΙ και Πανεπιστήμιων) ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Ο αριθμός εισακτέων δεν πρέπει να είναι κατώτερος του τριάντα (30) και ανώτερος του σαράντα (40).

Στο Π.Μ.Σ. μπορούν, κατόπιν αποφάσεως της Σ.Ε., να συμμετέχουν ως υπεράριθμοι φοιτητές πτυχιούχοι οι οποίοι επέτυχαν σε εξετάσεις του Ι.Κ.Υ. στο σχετικό

διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του ΙΚΥ σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., καθώς και (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων:

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
K1	Γενικός βαθμός πτυχίου	30%
K2	Τυχόν ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα του υποψηφίου	15%
K3	Επαγγελματική εμπειρία του υποψηφίου ή τεκμηριωμένη ενασχόλησή του με τα αντικείμενα του προγράμματος.	15%
K4	Συνέντευξη	40%
Σύνολο		100%

Σε κάθε ένα από τα παραπάνω κριτήρια (K1-K4) ο υποψήφιος βαθμολογείται στην κλίμακα 0-10. Ο γενικός τύπος υπολογισμού της τελικής βαθμολογίας (B) του κάθε υποψηφίου, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων και της αντίστοιχης βαρύτητάς τους, έχει ως εξής:

$$B = K1 \times 0.3 + K2 \times 0.15 + K3 \times 0.15 + K4 \times 0.4$$

Απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η γνώση της Αγγλικής γλώσσας, καθώς και η ικανότητα λειτουργίας και χειρισμού ενός σύγχρονου Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.

Η προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή φοιτητών στο Π.Μ.Σ. γίνεται μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου, για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Η σχετική προκήρυξη δημοσιεύεται στον αθηναϊκό τύπο και μέσω των ιστοσελίδων του Ιδρύματος.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν προς τη Γραμματεία του Τμήματος, για κάθε ακαδημαϊκό έτος, τα εξής δικαιολογητικά:

1. Αίτηση υποψηφιότητας παρακολούθησης συγκεκριμένης κατεύθυνσης του Π.Μ.Σ. ή και των δύο κατευθύνσεων με σειρά προτεραιότητας, σε τυποποιημένο έντυπο που χορηγείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. (Παράρτημα Β)

2. Τίτλους σπουδών και αναλυτική βαθμολογία νομίμως επικυρωμένα.
(Αν οι τίτλοι σπουδών έχουν χορηγηθεί από ΑΕΙ του εξωτερικού πρέπει να έχουν την αναγνώριση ισοτιμίας του ΔΟΑΤΑΠ).

3. Βιογραφικό σημείωμα

4. Κείμενο Προθέσεων Φοίτησης, έως δύο (2) σελίδων, στο οποίο ο/η υποψήφιος/α θα εξηγεί τους λόγους για τους οποίους επιθυμεί να παρακολουθήσει την συγκεκριμένη κατεύθυνση το ΠΜΣ του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας. Σε περίπτωση που δηλώνονται και οι δύο κατευθύνσεις κατατίθενται δύο Κείμενα Προθέσεων Φοίτησης, δηλαδή ένα Κείμενο για κάθε κατεύθυνση. Επιπλέον, οι υποψήφιοι θα αναφέρονται στα γενικά και ειδικά ενδιαφέροντά τους και τη μέχρι τώρα επαφή τους με τα επιστημονικά αντικείμενα του προγράμματος. Στο τέλος του εν λόγω κειμένου θα περιγράφουν τις επιδιώξεις τους μετά την ολοκλήρωση του ΠΜΣ (Παράρτημα Γ).

5. Δύο (2) συστατικές επιστολές γραπτές από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους.

6. Αποδεικτικό γνώσης ξένης γλώσσας (Αγγλικής), όπως περιγράφεται στο παράρτημα Α.

7. Αποδεικτικά ερευνητικού, συγγραφικού και επαγγελματικού έργου (εφόσον υπάρχουν)

8. Πτυχιακή εργασία (εφόσον υπάρχει)

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. παρέχει πληροφορίες σχετικές με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Οι αλλοδαποί υποψήφιοι που υποβάλλουν αίτηση υποψηφιότητας οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Η επάρκεια της ελληνομάθειας πιστοποιείται με την υποβολή «Πιστοποιητικού Ελληνικής Γλωσσομάθειας Επιπέδου Β».

Η συνέντευξη των υποψηφίων διενεργείται μέχρι το τέλος Ιουνίου, από την Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Κατά την προφορική συνέντευξη η επιτροπή κρίνει:

- Την προσωπικότητα του υποψηφίου και αξιολογεί την επιστημονική του συγκρότηση.
- Το τυχόν προγενέστερο ερευνητικό και επαγγελματικό του έργο και την κριτική του ικανότητα.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων ολοκληρώνονται μέχρι το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου, οπότε με ευθύνη της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων, η τελική έγκριση του οποίου γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Η εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται από 1-15 Σεπτεμβρίου.

Κατά την εγγραφή τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταθέτουν επιπλέον των δικαιολογητικών που υπέβαλαν με την αίτησή τους και τα εξής:

- Δήλωση ατομικών στοιχείων
- Πιστοποιητικό εγγραφής στα Μητρώα Δήμου ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου τους,
- Υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνουν ότι δεν φοιτούν σε άλλο Π.Μ.Σ.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι δυνατή η εγγραφή μεταπτυχιακού φοιτητή εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, με απόφαση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., ύστερα από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

Με την εγγραφή σε κάθε ένα από τα τέσσερα εξάμηνα οι φοιτητές καταβάλουν το 25% του συνολικού ποσού των διδάκτρων του Μ.Π.Σ.

Άρθρο 3.Β. Μεταπτυχιακοί φοιτητές

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να ανανεώνουν τη εγγραφή τους δύο φορές τον χρόνο. Η ανανέωση γίνεται με αίτηση που υποβάλλεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Φοιτητής που δεν ανανέωσε την εγγραφή του ή δεν παρακολούθησε μαθήματα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του Π.Μ.Σ. Διακοπή φοίτησης μπορεί να γίνει για

ορισμένο χρόνο, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, που εκτιμά η Σ.Ε. και εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ. η οποία λαμβάνει τη σχετική απόφαση.

Η διδασκαλία και οι εξετάσεις του πρώτου διδακτικού εξαμήνου διεξάγονται από το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου έως το πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου και του δευτέρου διδακτικού εξαμήνου από το τρίτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου έως το τέλος Ιουνίου.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές δύναται να χορηγούνται υποτροφίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Δικαιούνται επίσης υγειονομικής περίθαλψης και διευκολύνσεων για τις μετακινήσεις τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Μεταπτυχιακοί φοιτητές δύναται να προσλαμβάνονται από το Τμήμα με ωριαία αντιμισθία υπό μορφή υποτροφίας, για να επικουρούν τα μέλη ΕΠ στην εργαστηριακή άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών, την εποπτεία των εξετάσεων και τη διόρθωση των ασκήσεων. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος. Κριτήρια για την παροχή της ανωτέρω υποτροφίας αποτελούν, κατά κύριο λόγο, η κατάταξη εισαγωγής τους στο Π.Μ.Σ. και η επίδοσή τους κατά το πρώτο έτος σπουδών, ενώ συνεκτιμώνται επίσης η οικονομική κατάσταση του φοιτητή καθώς και εάν λαμβάνει ή πρόκειται να λάβει για το ίδιο διάστημα άλλη υποτροφία. Ο αριθμός, τα κριτήρια και οι όροι για την παροχή των εν λόγω υποτροφιών καθορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία και επιλέγει, κατόπιν προτάσεως της Σ.Ε., τους φοιτητές που θα λάβουν την ανωτέρω υποτροφία.

Άρθρο 4. Διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ. - Επιβλέποντες - Διπλωματική εργασία

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και των εργαστηριακών και φροντιστηριακών ασκήσεων, καθώς και την επίβλεψη διπλωματικών εργασιών, στο Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν κυρίως και κατά προτεραιότητα μέλη Ε.Π. του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας και κατόπιν άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Αναθέσεις δύναται να γίνουν και σε μελή ΕΠ ή ΔΕΠ Τμημάτων άλλου Α.Ε.Ι., σε ομότιμους καθηγητές, σε επισκέπτες καθηγητές και σε ειδικούς επιστήμονες κάτοχους διδακτορικού διπλώματος με την ιδιότητα του επιστημονικού συνεργάτη,

οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Έκαστος εκ των διδασκόντων αναλαμβάνει διδακτικό έργο, κατά μέγιστο, ένα πλήρες μάθημα (ή το ισοδύναμό του σε επιμέρους μαθήματα) ανά εξάμηνο ανά κύκλο σπουδών. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορούν να υπάρξουν μικρές αποκλίσεις για την διευκόλυνση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. μετά από έγκριση της Γ.Σ.Ε.Σ. Τα μέλη Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση διδασκαλίας στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις ανάθεσης διδασκαλίας και τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων ορίζονται ως εξής:

1. Προγενέστερη εμπειρία στην διδασκαλία του αντίστοιχου ή ομόλογου μαθήματος, σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.
2. Ερευνητική ενασχόληση με το αντικείμενο του μαθήματος.

Για την άσκηση των καθηκόντων των μελών Ε.Π. του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας στα οποία έχει γίνει μη αμοιβόμενη ανάθεση διδασκαλίας στα πλαίσια του Π.Μ.Σ., είναι δυνατή η μερική απαλλαγή από τις διδακτικές τους υποχρεώσεις, αναλόγως με τον επιπρόσθετο φόρτο εργασίας, η οποία καθορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί το Π.Μ.Σ., ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μόνιμο μέλος Ε.Π. του ΤΕΙ Αθήνας στο οποίο έχει γίνει ανάθεση διδασκαλίας στο Π.Μ.Σ. ως σύμβουλος. Η Σ.Ε. και ο σύμβουλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Με ευθύνη της Σ.Ε. ανακοινώνονται στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους πιθανά θέματα μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, που έχουν προταθεί από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής σε συνεννόηση με έναν από τους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ., ο οποίος θα αναλάβει την επίβλεψη, αναλαμβάνει την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο κάθε διδάσκων του Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να επιβλέπει περισσότερους από οκτώ (8) μεταπτυχιακούς φοιτητές του ίδιου έτους.

Για την παρακολούθηση και εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, μετά από σχετική

εισήγηση της Σ.Ε. τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ'. Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας έχει σκοπό να δείξει την, εκ μέρους του μεταπτυχιακού φοιτητή, κατοχή ικανοτήτων ανάλυσης, σύνθεσης, αποτίμησης, επιχειρηματολογίας (και ενίστε συλλογής δεδομένων), καθώς και αξιοποίησής τους στην έρευνα ενός συγκεκριμένου θέματος.

Σκοπός της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι, να δείξει ο φοιτητής την ικανότητά του να συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο και να συμμετέχει στην ερευνητική διαδικασία. Ειδικότερα, στοχεύει στα ακόλουθα:

- Επιλογή, ανάλυση και σαφή διατύπωση ερευνητικού θέματος,
- Σχεδιασμό ερευνητικού πλάνου,
- Κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας (και αναφορά στη συναφή συζήτηση) γύρω από το επιλεγμένο θέμα,
- Εντοπισμό των σχετικών γενικότερων ερευνητικών ερωτήσεων,
- Θεωρητικές ερωτήσεις που θα συνεισφέρουν στη σχετική βιβλιογραφία,
- Συζήτηση/αποτίμηση των αποτελεσμάτων (ή συμπερασμάτων),
- Συνεισφορά στον επιστημονικό διάλογο μέσω των πρωτότυπων ευρημάτων.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εγκρίνεται κατ' αρχήν από τον επιβλέποντα και τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής και στη συνέχεια, υποστηρίζεται δημόσια από τον φοιτητή ενώπιον της τριμελούς επιτροπής από την οποία βαθμολογείται.

Εάν παρέλθουν τρία (3) εξάμηνα μετά την ανάθεση του θέματος χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία εκπόνησης της εργασίας, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Άρθρο 5. Διάρκεια Π.Μ.Σ. – Απονομή Μ.Δ.Ε.

Το Π.Μ.Σ. καταλήγει στην απονομή Μ.Δ.Ε. και διαρκεί κατ' ελάχιστο τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνουν διδασκαλία (παραδόσεις, εργαστηριακές ασκήσεις και εξετάσεις). Το τέταρτο εξάμηνο περιλαμβάνει την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας.

Η διπλωματική εργασία συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα με επιπρόσθετη εκτενή περίληψη στην Αγγλική γλώσσα ή αντιστρόφως κατόπιν εισηγήσεως του επιβλέποντος καθηγητή.

Η μέγιστη χρονική διάρκεια για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών ορίζεται σε έξη (6) διδακτικά εξάμηνα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και ο χρόνος αυτός δεν υπολογίζεται στην συνολική απαιτούμενη διάρκεια απονομής του Μ.Δ.Ε. Είναι δυνατή η περίπτωση μεταπτυχιακός φοιτητής να επιλέξει μερική φοίτηση παρακολούθησης. Σε αυτή την περίπτωση η διάρκεια φοίτησης είναι αυξημένη το ανώτερο κατά τρία εξάμηνο από αυτή της πλήρους φοίτησης.

Για την απονομή Μ.Δ.Ε. απαιτείται η επιτυχία στις εξετάσεις, στα προβλεπόμενα από το πρόγραμμα μαθήματα του Π.Μ.Σ, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των αντιστοίχων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Οι διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες, το αναλυτικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, οι υποχρεώσεις για τη λήψη του διπλώματος, ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής ανά εξάμηνο και το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων περιγράφονται στην Υπουργική Απόφαση 62408/E5 ΦΕΚ 1137/5.5.2014.

Τα συγγράμματα που θα διανέμονται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές θα μπορούν να είναι και στην Αγγλική γλώσσα, όπως και σε ηλεκτρονική μορφή (pdf), μετά από έγκριση της Σ.Ε., κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του διδάσκοντα.

Τελετουργικό αποφοίτησης

Μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων ολοκλήρωσης του Προγράμματος, ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για τη χορήγηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

Ο Μεταπτυχιακός Τίτλος χορηγείται μετά τη σχετική ορκωμοσία, η οποία πραγματοποιείται εντός του επομένου εξαμήνου από την έκδοση του συνόλου των αποτελεσμάτων.

Η ακριβής διαδικασία καθορίζεται σύμφωνα με το τελετουργικό αποφοίτησης, όπως αυτό περιγράφεται στον γενικό κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Άρθρο 6. Διοικητική Υποστήριξη

Τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. και των οργάνων τα οποία λειτουργούν στο πλαίσιο αυτού, παρέχει η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. η οποία στελεχώνεται ειδικά για τη διοικητική υποστήριξη του εν λόγω προγράμματος.

Η διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. συνίσταται στη γραμματειακή εξυπηρέτηση των οργάνων, στην προώθηση διαδικασιών για τη σύνταξη και δημοσίευση προκηρύξεων και για την υποβολή αιτήσεων, στη συγκέντρωση δικαιολογητικών υποψηφίων και εγγραφής τους μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, στη μηχανογραφημένη σύνταξη καταλόγων εγγεγραμμένων, στην τήρηση μερίδας για κάθε εγγεγραμμένο, στην έκδοση πάσης φύσεως πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, στην προώθηση διαδικασιών χορήγησης δανείων, υποτροφιών, δελτίων σπουδαστικών ταυτοτήτων και λοιπών παροχών προβλεπομένων υπό των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων, διαδικασιών απονομής τίτλων, στην ενημέρωση βιβλίων και στην παροχή πάσης φύσεως πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία του Προγράμματος, σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών και σύμφωνα με το Π.Δ. 514/ΦΕΚ 218/τ.Α' /5.10.1989.

Άρθρο 7. Παράρτημα διπλώματος

Με τη λήψη του Διπλώματος θα χορηγείται στον πτυχιούχο και παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περί Παραρτήματος Διπλώματος.

Άρθρο 8. Πόροι του Π.Μ.Σ. – Διαχείριση Εσόδων

Πόροι του Π.Μ.Σ. εκτός των διδάκτρων μπορεί να είναι δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, νομικών ή φυσικών προσώπων ή πόροι από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Άρθρο 9. Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

9.1 Διαδικασίες

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας εντάσσεται στις διαδικασίες αξιολόγησης, βάσει του σχεδίου που έχει καταρτιστεί από την Α.ΔΙ.Π. και την ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

Κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο οι διδάσκοντες συμπληρώνουν το απογραφικό δελτίο μαθήματος και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμπληρώνουν ενιαίο ερωτηματολόγιο σε όλα τα μαθήματα που παρακολουθούν, βάσει του οποίου αξιολογούν την διδαχθείσα ύλη, το εποπτικό υλικό, τα συγγράμματα και τα εκπαιδευτικά βιοηθήματα, τους χώρους διδασκαλίας, τους διδάσκοντες και το επικουρικό προσωπικό.

Κάθε φορά που ο κύκλος σπουδών ολοκληρώνεται, συντάσσεται έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης από τα μέλη της Σ.Ε. και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Κάθε πέντε έτη, διενεργείται εξωτερική αξιολόγηση. Στην αξιολόγηση συμπεριλαμβάνονται δείκτες που αναδεικνύουν την ανταγωνιστικότητα του Π.Μ.Σ., ως προς την προτίμησή του από τους υποψήφιους φοιτητές αλλά και την εικόνα του στην αγορά εργασίας.

9.2 Εξωτερικός Αξιολογητής

Με γνώμονα την συνεχή βελτίωση του προγράμματος μαθημάτων και την άμεση προσαρμογή των γνωστικών αντικειμένων στις συνεχώς αναπροσαρμοζόμενες ανάγκες της παγκόσμιας κοινότητας, υιοθετείται ο θεσμός του εξωτερικού αξιολογητή (external evaluator). Ο εξωτερικός αξιολογητής θα είναι ακαδημαϊκός διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους, ο οποίος θα συνεργάζεται με την Σ.Ε. και θα δρα συμβουλευτικά κατά την διαμόρφωση και τροποποίηση του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ. Ο εξωτερικός αξιολογητής θα επιλέγεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. ανάμεσα από επιστήμονες οι οποίοι θα προτείνονται από την Σ.Ε. με τριετή θητεία.

Οι αρμοδιότητές του θα είναι:

- Να παρακολουθεί το πρόγραμμα μαθημάτων και να προτείνει αναπροσαρμογές και σχετικές βελτιώσεις.
- Να παρακολουθεί τις διαδικασίες αξιολόγησης και εξέτασης των φοιτητών
- Να προτείνει εισαγωγή ή αναδιαμόρφωση διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων με βάση τις σύγχρονες εξελίξεις
- Να προτείνει βελτιώσεις στις μεθοδολογίες διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

**Άρθρο 10. Αναθεώρηση του εσωτερικού κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών
του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας**

Η τακτική αναθεώρηση του παρόντος εσωτερικού κανονισμού μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας πραγματοποιείται κάθε διετία.

Αναθεώρηση ή προσθήκη/διαγραφή συγκεκριμένων άρθρων δύναται να υλοποιηθεί εκτάκτως κατά την διάρκεια των δύο ετών, μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Στην περίπτωση αυτή η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει επιτροπή αναθεώρησης η οποία εισηγείται συγκεκριμένες τροποποιητικές διατάξεις. Για την ενσωμάτωση των εν λόγω διατάξεων/άρθρων απαιτείται η τελική έγκριση της Γ.Σ.Ε.Σ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΓΝΩΣΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η γνώση της αγγλικής τεκμηριώνεται: με πτυχίο FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH (FCE) του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE ή με πτυχίο (MCCE) MICHIGAN CERTIFICATE OF COMPETENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου MICHIGAN ή με πτυχίο Certificate in English (Council of Europe Level B2) Level 2– Independent User, του Πανεπιστημίου CENTRAL LANCASHIRE ή με πτυχίο CERTIFICATE IN UPPER INTERMEDIATE COMMUNICATION του EDEXCEL INTERNATIONAL LONDON EXAMINATIONS ή TEST OF ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION (TOEIC) βαθμολογία από 505 και άνω ή με International English Language Testing System (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 4,5 έως 5,5 ή Business English Certificate – Vantage (BEC Vantage) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ή Integrated Skills in English Level 2 του TRINITY COLLEGE LONDON (Trinity ISE II) ή με Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου B2 του Ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003. Διευκρινίζεται ότι η επάρκεια γνώσης της Αγγλικής τεκμαίρεται και για υποψηφίους που α) κατέχουν βασικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από αγγλόφωνο αναγνωρισμένο από το ΔΟΑΤΑΠ ΑΕΙ (πανεπιστήμιο ή TEI) της αλλοδαπής, ή β) διαθέτει αποδεδειγμένη εργασιακή εμπειρία σχετική με την επιστήμη της Κοινωνικής Εργασίας σε αγγλόφωνη χώρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΑΙΤΗΣΗ

Ημερομηνία υποβολής: ___/___/___

Παρακαλώ δεχτείτε την αίτησή μου για εγγραφή στο ΠΜΣ «Κοινωνική Εργασία»
(Σημειώστε με προτεραιότητα την κατεύθυνση που επιλέγετε)

1^η Επιλογή Κατεύθυνσης: _____

2^η Επιλογή Κατεύθυνσης: _____

1. Στοιχεία Υποψηφίου/ας

1.1. Επώνυμο: _____

1.2. Όνομα: _____ Πατρώνυμο: _____

1.3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης: _____

1.4. Διεύθυνση κατοικίας: _____ Τ.Κ. _____

—

1.5. Σταθερό τηλέφωνο: _____ Κινητό: _____

1.6. E-mail: _____

2. Προπτυχιακές σπουδές

2.1. Ίδρυμα: _____ Έτος Αποφοίτησης: _____

2.2. Τμήμα: _____ Βαθμός πτυχίου: _____

—

2.3. Άλλες προπτυχιακές σπουδές: _____

2.5. Μεταπτυχιακές σπουδές: _____

—

Με την παρούσα αίτηση, καταθέτω επισυναπτόμενα όλα τα απαραίτητα έγγραφα-
πιστοποιητικά, που απαιτούνται.

Ο/Η Αιτών/ούσα: _____

Έλεγχος Γραμματείας

- ◎ Η αίτηση συμπληρώθηκε σωστά
- ◎ Παραλήφθηκαν όλα τα απαραίτητα έγγραφα-πιστοποιητικά

Εκκρεμότητες: _____

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ

Εξηγήστε σε ένα κείμενο μέχρι 2 σελίδων τους λόγους για τους οποίους θέλετε να παρακολουθήσετε το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Αναφερθείτε επίσης στα γενικά και ειδικά ενδιαφέροντά σας και τη μέχρι τώρα επαφή σας με τα επιστημονικά αντικείμενα του προγράμματος.

Τέλος, περιγράψτε τις επιδιώξεις σας μετά την ολοκλήρωση του ΜΠΣ.